

TÄHEKE

NR. 7 1972

Sünnimaa õnn

Juuli on Nõukogude Eesti sünnikuu. Kolmekümne kahe aasta eest võttis eesti töörahvas kapitalistidelt võimu enda kätte ja lõi oma riigi. Ja nüüd...

Kunagi ei ole meie sünnimaal olnud nii palju tehaseid, kaevandusi ja nii võimsaid elektrijaamu kui nüüd. Kunagi ei ole ehitatud nii palju elumaju, kooli ja muid hooneid kui nüüd. Kunagi ei ole põllud andnud nii rohkeid viljasaaki kui nüüd. Kunagi ei ole laevad toonud meie koduranda nii palju kaupu kui nüüd. Kommunistliku Partei juhtimisel täideatakse suure töö viie aasta plaani.

Ja eesti lastel ei ole kunagi olnud nii häid võimalusi õppida, mängida ja puhata kui nüüd. Ei ole ühtki linna või asulat, kus ei oleks kooli, lasteaedu. Metsade rüpes, kurnitel mererandadel, jõekäärudes või järve kallastel on pioneerilaagrid...

Rahus elada ja töötada nõukogude vabariiki sõbralikus peres — see on meie sünnimaa õnn!

MANIVALD KESAMAA

Kodulävelt meie rada algab

ÜSKI MEIST EI KASVA KODUMAATA,
KODUMAATA POLE ÜSKI MEES.
TA KUI EMA PEAB MEID KÕIKJAL SAATMA,
OLEMA ME PÕUES, SILME EES.

KOHAVAD TA KALDAD VALGES VAHUS,
KIIGUB TUULTES RUUGE NURMENÖLV.
KÜLMAD VÄLJAD LUME KARGES KAHUS,
LAIUB PÕHJAMAINE TAEVAVÖLV.

KODULÄVELT, SEALT ME RADA ALGAB,
SEALT TA LÄHEB, KAUGUSESSE VIIB.
NEED ME JÄRVED, JÕED JA MEREKALDAD,
ÜLE LAINTE TORMILINNU TIIB.

TÕTLEY TEE ME SAMMUDEGA LÄHEB,
TOLMUST VALGE, SÜGISVIHMAST HALL.
ÜLE MEIE SÄDELEVAD TÄHED
SÜNNIMAISE, ARMSA TAEVA ALL.

PÄIKE, ANNA SOOJUST, VIHMA, MEID KASTA!
KODUMAA ME PÕUES, SILME EES.
ÜSKI MEIST EI KASVA KODUMAATA,
KODUMAATA POLE ÜSKI MEES.

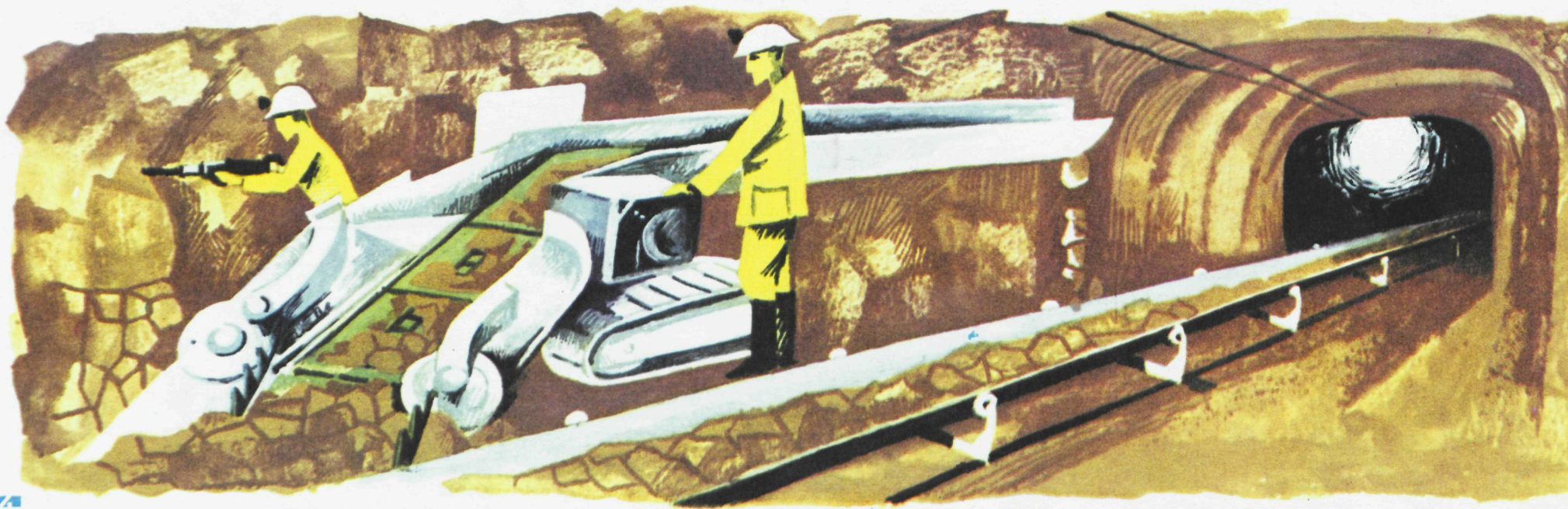

Pruuni kulla maa

Meie väikese vabariigi suurim rikkus on põlevkivi. Rahvas kutsub teda pruuniks kullaks. Põlevkivi on Eesti maapöues nii palju, et kui sinu sündimise päevast alates oleks iga tunni järel teele saadetud 100 vagunist koosnev rong, veereksid viimase põlevkiviga koormatud vagunid mine-ma sinu 210. sünnipäeval! Põlevkivikaevandusi on meil praegu 11. Neist kolm on maapealsed, kus vägevad ekskavaatorid suutäisi hammustavad. Teisal aga tuleb kivile päris sügavale järele minna. Lähme meiegi! Kõigepealt kaevuririetus selgal Selle juurde kuulub tingimata kõva põhjaga müts, et end laest juhuslikult langevate kivide eest kaitsta. Mütsi külge saab kinnitada elektrilambi, millele annab voolu õlapaunas asuv patareid. Seesugune valgustusviis on väga mugav — sinna, kuhu pea pöörab, langevad ka valguskiired. Tõstuk viib meid maa alla. Seal sõidame väikestest vagunitest koosneva elektrirongiga. Maa-aluses käigus tuleb sõita õige mitu kilomeetrit. Teel

veerevad vastu põlevkiviga koormatud pikad vagonettide rivid, ees samasugused elektrivedurid nagu meie rongilgi. Niikaugele kui silm ulatub, säravad lampide read nagu rongkäiguks rivistunud jaaniussid. Ümberringi on valgem kui öhtusel linnafänaval. On kuulda pumpade undamist. Need tõrjuvad vett maa alt välja.

Nii, olemegi kohal! «Aga kus on labidad ja kirkad?» imestate. Need põlised kaevuri tööriistad on juba antud muuseumi. Tänapäeva kaevur töötab masinatega. Puurmasin puurib seinu augud. Jääb üle sinna käsitsi ainult lõhkepadrunid sisse toppida. Teine masin uuristab otse kaevanduskäigu põrandalt seinu sügava soone. Kui hiljem kõmatavad plahvatused, murduvad suured kiviakad seetõttu kergemini lahti. Seal aga, kus töötavad põlevkivikombainid, pole pauku vaja teha. Masin on nii võimas, et löikab seinast põlevkivi niisama lihtsalt kui sina viilusid leivapätsist. Lahtimurtud põlevkivi kraabitakse lindile (seda teeb jällegi masin),

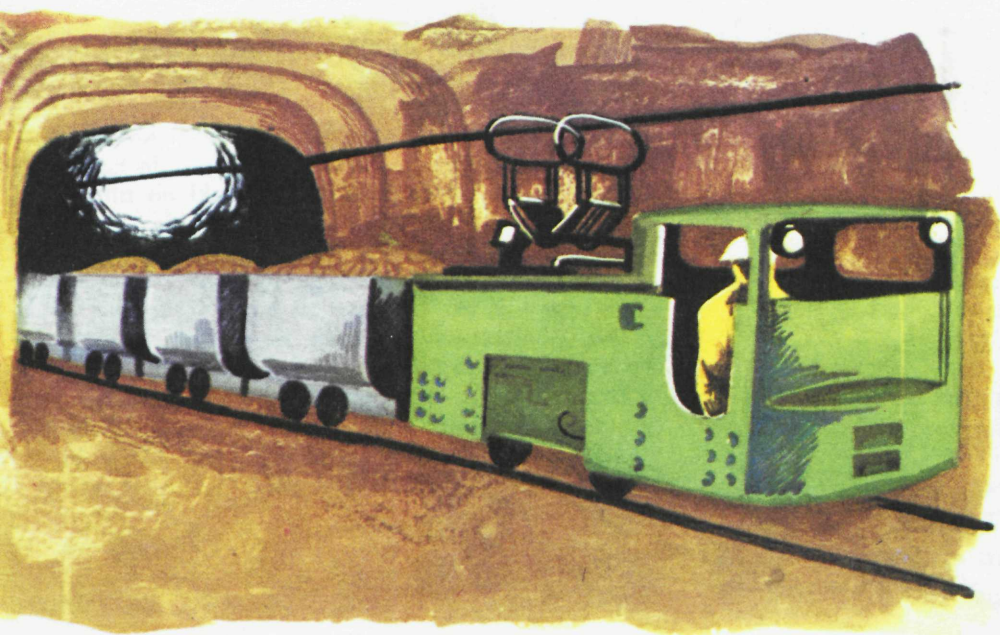

lint puistab kivi vagonettidesse. Nüüd pisut sõitu ja siis viuhti keeratakse vagonetil rattad püsti. Kivi langeb uuele lindile, mis ta maa alt rikastusvabrikusse toob. Siin sorteeritakse välja mittepõlevad paekivitükid ja põlevkivi ongi valmis tööle asuma.

See osa, mis läheb elektriijaamade kolletesse, muutub elektrienergiaks, pannes tööle tuhanded masinad või valgustades meie kodusid. Teisest osast saab gaasivabrikus majapidamisgaas, mis toidab sinist leeki sinu kodu köögis. Keemiakombinaatidest tulevad aga välja bensiin, mootoriõli, lakid, värvid, pesupulber, happed ja kümned teised vajalikud ained. Kaduma ei lähe isegi põlevkivituhk. Sellest saab häid ehitusplokke. Suur hulk tuhka veetakse aga põldudele, kus ta paneb vilja vohama. Põlevkivist saab osa kogu rahvas.

EINAR KLAAMANN,
geoloogiakandidaat

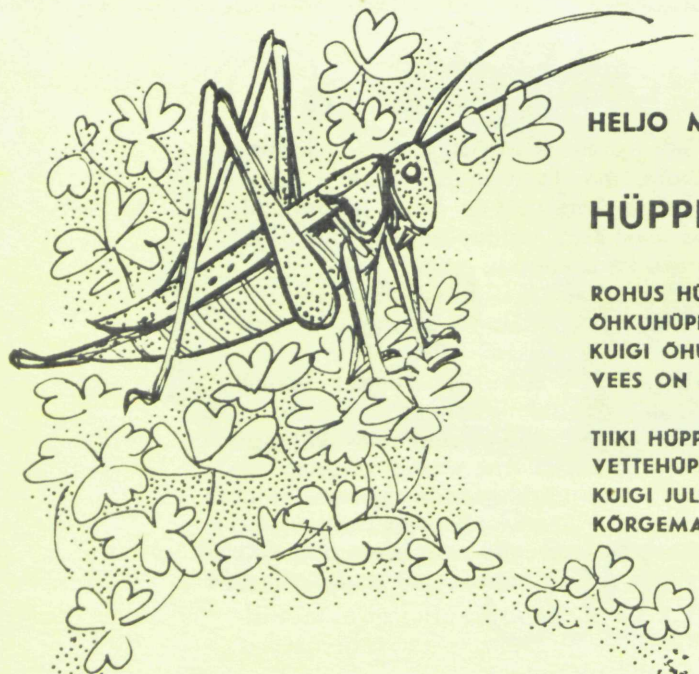
Illustreerinud HEINO SAMPU

LEELO TUNGAL

Siili elu

EI TEA, MILLINE ON SIILILAPSE ELU?
KAS TAL ON KA MÕNI LEMMIKLELU?
KAS TAL KODUS NUKKU ON VÕI RONGI?
EI TEA, KAS TAL PUDIPÕLLE ONGI?
KAS TA KOOLI KUNAGI EI LÄHE
JA KAS LAULUD JÄÄVAD TALLE PÄHE?
KAS TA KASSI JOONISTADA OSKAB?
MILLE EEST TA SIILIKOMME OSTAB?
KUIDAS SIILIEMA PAITAB SIILIPOEGA,
KAS TA VAHEL LAPSE OKKAID SOEB KA?

LAUSA IMELIK ON SIILILAPSE ELU...
OLEN NÄINUD KAHTE TEMA LELU –
PALLI – KASTANIPUU OKKANUPPU,
NÕELAPATJA – SIILILAPSE NUKKU...

HELJO MÄND

HÜPPEMEISTRID

ROHUS HÖPPAB ROHUTIRTS,
ÕHKUHÖPPAJA ON SIRT.
KUIGI ÕHUS MEISTER ON —
VEES ON MEISTER TEISTRE KONN.

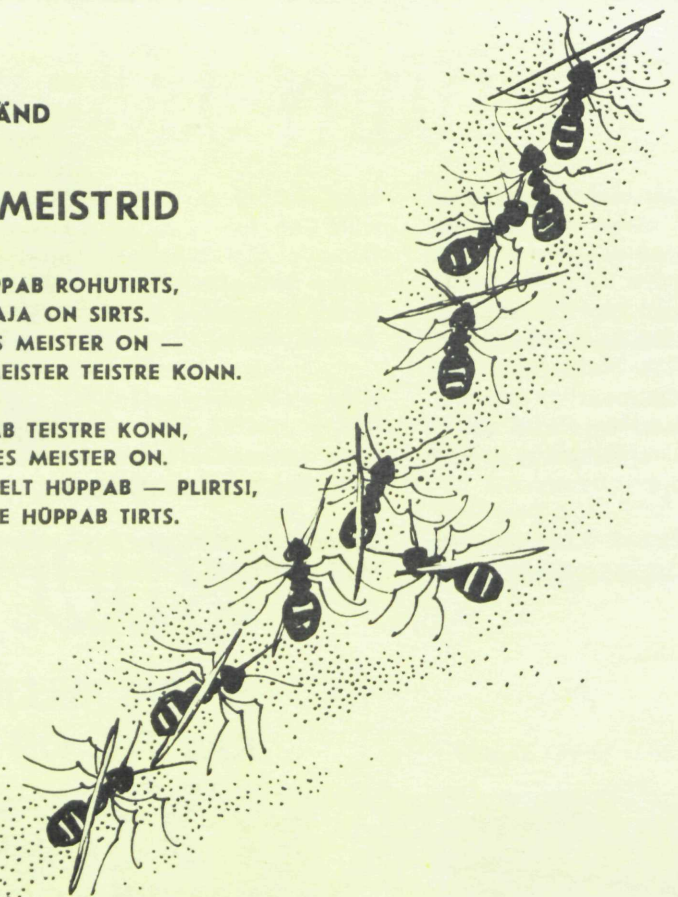
TIIKI HÖPPAB TEISTRE KONN,
VETTEHÖPPES MEISTER ON.
KUIGI JULGELT HÖPPAB — PLIRTSI,
KÕRGE MALE HÖPPAB TIRTS.

LÄKSIN METSA

LÄKSIN METSA, PIKKSILM SILMAS.
LÄKSIN METSA, KIKK-KÖRV KÕRVAS.
PIKKSILM VIRGALT RINGI VAHTIS,
KIKK-KÖRV ERGULT HÄÄLI JAHTIS.

PIKKSILM NÄGI ROHUS RADA,
MUSTUKESI MITUSADA.
MUSTUKESED TULID RIVIS,
TURJAL PALGID, NOTID, KIVID.
SUURES TÖÖS JA TUHINAS
VALMIS PESAKUHILAS.

KIKK-KÖRV KUULIS SÄÄSE KIUNU,
VÄGIMEHEKS SEE END VIUNUS:
«HUNDID, MESIKÄPAD, PÖDRAD
MINU KÕRVAL PÄRIS NÕDRAD,
OLEN NENDEST PALJU VÕIMSAM,
NENDE NINAD KATKI SÕIN MA.»

HEA VÕI HALB?

LAULAB LÕOKE SOÖRISILM:
«TULE, ILUS LÕÖRIILM!»

MUIGAB HUNT: «LAS SELGIB ILM
SIIS NÄEB JÄNKU JÄLGI SILM.»

PIILUB JÄNKU, KÕORDI SILM:
«PAREM HALL JA VÕORDI ILM,

EI NÄE MIND VA SÖSISILM,
SIIS KUI PILVES PÕSIB ILM.»

JAAN RANNAP

SUUR SÕRME- IMEMISE PIDU

(Hilisõhtu näitelugu ühes vaatuses)

Eesriide avanedes on esiplaanil voodi väikese tüdrukuga. Kesk- ja tagaplaanil ei ole midagi.

Isa (tuleb ja istub voodi servale): Ah-soo. Nii et tuduriided on siis juba seljas. Ja hambad on ka pestud? Ja koguni teki all ollaksel Mis sa kostad! Siis tuleb tööpoolest juttu lugeda. (Võtab selja tagant raamatu, lehitseb.) See jutt... on liiga lühike.

Väike tüdruk: Lühikest ei taha!

Isa (lehitsedes): See on liiga pikk...

Väike tüdruk: Pikkus ei tee paha.

Isa: Ahaa... Näe, igapidi paras... Männilaane loomade suur sõrmeimemise pidu. Ühel päeval said metssiga, karu, jänese ja põder legendikul kokku ning hakkasid võidu sõrme imema.

Väike tüdruk: Ühüü... seal ei ole nii. Sa loed valesi. Loomadel ei olegi sõrmi.

Isa: Õigus küll. Vaata, pimedavõitu on, silm

Illustreerinud ENE PIKK

hästi ei seletanud. Ega siia olegi kirjutatud, et nad sõrme imesid. Oota, ma hakkän otsast peale. Ühel päeval said metssiga, karu, jänes ja rebane lagendikul kokku ning hakkasid võidu käppa imema. Metssiga ajas kõik kuus käppa kihvade vahele ja hõikas:

«Minu võit! Teil pisikesed suud, teil nii palju ei mahu.»

Väike tüdruk: Üüüü! Jälle loed valesti! Seal ei ole nii kirjutatud. Metsseal ei ole käpad. Metsseal on sõrad.

Isa (imestades): No vaata nüüd, kuidas

silmad täna petavad. Muidugi sõrad. Sõrad, sõrad. Oota, ma loen uuesti. Ühel päeval said metssiga, karu, siil ja orav lagendikul kokku ja hakkasid võidu imema. Metssiga imes sõrgu, karu käppa...

Väike tüdruk: Päää... Ääää! Ikka valestil Seal ei ole nii kirjutatud. Loomad ei ime käppa ega sõrga.

Isa: Oota, oota. Selle üle peame natuke aru pidama. Miks sa nii arvad?

Väike tüdruk: Ma olen loomaaias käinud. Sada ja tuhat korda. Keegi ei imenud.

Isa: Nojaa. Aga kusagil võib ju mõni niisugune metssiga või karu ikka olla, kes imeb... Niisugune väga erandlik karu või metssiga. Vaata, see võib olla nii nagu lastega. Nende seas tuleb ju ette, et mõni tüdruk imeb sõrme. Ma arvan, sa isegi tunnend ühte niisugust tüdrukut.

Väike tüdruk: Ei tunne.

Isa: Soo? Kas tõesti?

Väike tüdruk: Ma varem tundsin, aga nüüd enam ei tunne.

Isa (imestades): Kuidas nii?

Väike tüdruk: See tüdruk nüüd enam ei ime sõrme.

Isa: Mis sa räägid! See on küll uudis. No aga... kui sõrm tahab ise suhu lipsata?

Väike tüdruk: Ta paneb magama heites käe padja alla, näe, nii. Siis ei saa lipsata.

Isa: Mis sa räägid! Ja mina ei teadnudki. Õigus küll. Kui käsi on padja all, siis ei saa sõrm kuidagi suhu lipsata. Õigus mis õigus. Jää nüüd magama selle õigusega. (Kohendab tekki, lahkub.)

Väike tüdruk keerab end ühelt küljelt teisele, tõmbab siis käe padja alt välja ning pistab põidla suhu. Tuleb uni. Varsti pärast und tuleb tuppa isa, vaatab, näeb ja minestab. Voodi alt poevad välja karu ning metssiga ja tõmbavad eesriide ette. Kuna metsseal on kõik sõrad suus, jääb see töö tegelelikult karu hooleks.

RÖÖVLID

Võsa vahelt piilusid röövlid maja poole. Üks neist, nimega Hiirekõrv, kuulatas teraselt ja teatas:

«Anust ei kihku ega kõhku.»

«Kui nõnda — edasi, marss!» kamandas röövlipealik Ohakas. «Üks-kaks, üks-kaks...»

Ees rühkis Orashein rohketele koibadel. Tema järel pealik ise, igas peos puss. Siis Nõges mürgisüstaldega. Siis Kassitapp kinnisidumise kõitega. Siis Nälghein ablaste sugulastega. Rivi lõpul Vesihein paljude pahurate lastega. Üle luha sammunud, pugesid nad tara alt aeda.

Esimesel peenral tukkusid tüsedad mehemürakad. Kõige suurema peaga mehel vaid varbad maa sees. Kõige paksema kõhuga mees — poolestaadik maa sees. Kõige pikema kasvuga mees — juuksetutini maa sees.

«Need,» kõneles Ohakas, «on tugeva toidu toojad — Porgand, Kaalikas ja Kapsas... Nälghein, hakka pihta!»

Nälghein koos ablaste sugulastega kobis peenrale. Nad otsisid üles meeste sahvri, rüüstasid jäägitult lagedaks. Kui mehed virgusid ning nälga tundsid, karjusid nad — vaadake, kui kõvasti:

A P P I ! A P P I !

Ometi ei kuulnud neid majas. Röövlid jätkasid itsitades retke. Teisel peenral silmasid nad punaseid poisipõnne, mõned kõrgel okstel hõljumas, mõned madalal vartel kiikumamas. Pealik seletas vaikselt:

«Neid juba peame pelgama, sest nad on maiuse loojad — magusa musiga Vaarikad ja Maasikad... Ründage neid sina, Vesihein!» Vesihein ühes pahurate lastega ronis märkamatu peenrale. Nad leidsid üles poiste veenõu ning jõid tilgatult tühjaks.

Alles janustena taipasid põnnid kisada — kae, kui valjult:

A P P I ! A P P I !

Ka nende kisa ei kuulnud. Röövlid kõmpisid üha kaugemale, laululõksatusedki keelel:

«Eks aed me päralt olegi, ha-ha-haa, hi-hi-hii!»

Ent samas pealik Ohakas võpatas: 'saabunud kolmanda peenra ette, nägi ta üsna väikesi mudilasi, peas sinikirja nokkmütsid.

«Ssst!» sosistas pealik omadele. «Siin seisavad ilutoojad — Kannikesed! Nad on inimeste südamele lähedal, elavad otse akna all... Hiili ettevaatlikult juurde, Kassitapp!» Ennast lehtede varju peites hiilis Kassitapp, köidikud kaasas, peenrale. Salamahti heitis ta mudilastele silmused kaela. Nood suutsid veel hüüda — ennäe, kui tasa:

Appi! Appi!

See hüüd kuuldi siiski majja ära, aknale ilmus näoke.

«Anu tuleb!» karjatas pealik. «Kõik lahingusse!»

Jah, Anu sööstis röövlitele vastu. Kassitapp püüdis tedagi kõita, aga tema kiskus köied puruks. Ohakas torkis teda pussidega, Nõges mürgisüstaldega. Tema tõmbas kaitsekindad kätte, pildus kurjategijad hunnikusse. Sinna viskas ka Hiirekõrva ta teraste kõrvadega, Nälgheina ablaste sugulastega, Vesiheina paljude pahurate lastega. Samuti sasis kinni Orasheina, kuigi too oma rohked koivad sügavale mulda toetas.

«Elagu meie vapper päästja!» hõiskasid aiaelanikud.

Tüsedad mehemürakad annetasid Anule tugevate toitu topsitäie, punased poisipõnnid maiustust korvitäie, väikesed mudilased sinikirja mütsides — ilu ja lõhna majatäie.

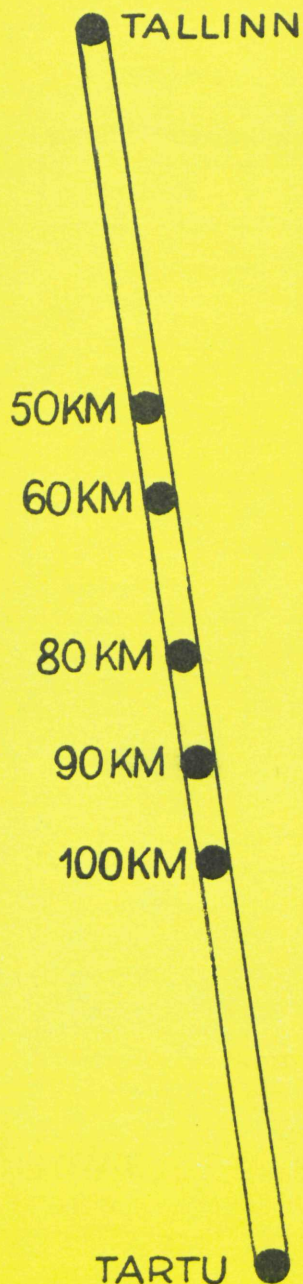
LENNU

Joonistanud VALLI HURT

VÖISTLUS

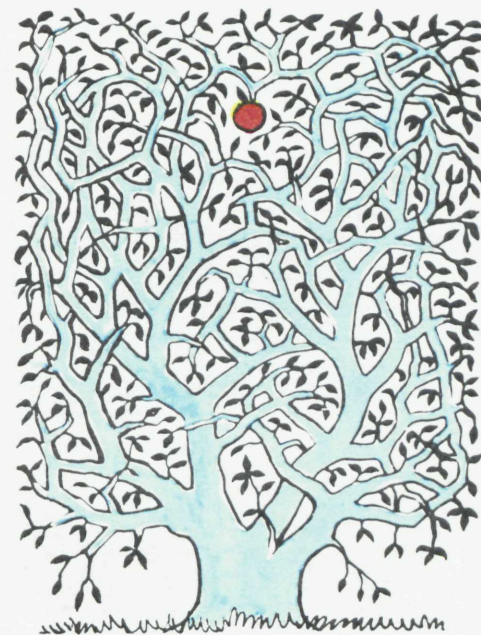
Linnud tulid kokku, et selgitada endi seast väledaim lendaja. Omavahel tahtsid võistelda tuvi, pistrik, pääsuke, vares, kuldnokk, kägu, metspart ja metshani. Pistrik uhkeldas: «Minust ei ole keegi nobedam.» Pääsuke võngutas edvis-tavalt saba ja muigas üleolevalt. Vares oli kõige suurem kiitleja. Ta silus nokaga tiivasulgi, ajas rinna ette ja kraaksus: «Kii-rrr-em, kii-rrr-em olen minal!» — «Eks näe,» kudrutas tuvi. Kägu silmitses metsparti ja metshane ning kõkutas kadedalt: «Viimati tahavad need kaks rasvapalii esikohale tulla?» Metspart ja metshani ei teinud solvunud nägugi. Siis linnud otsustasid: stardipaigaks olgu Tallinnas Ülemiste järve rabamännik, lennata tuleb sirgjoones Tartu suunas ning lennu kestvus olgu tund aega. Vahekohtunikuks paluti kotkas.

Kotkas andis tiivaviipega märku ja läks võistluseks lahti. Õhus söötsid kohe teistest ette pistrik ja pääsuke. Nende järel lendasid noolekiirusel tuvi, metspart ja metshani. Järgnesid kuld-nokk ja kägu. Vares vehkis küll kangesti tiibadega, aga jäi ikkagi viimaseks. Poole tunni pärast väsisid pääsuke ja pistrik ära. Nüüd rühkisid kõige ette metspart ja metshani. Teisi võistlejaid ei olnud varsti nähagi.

Tund sai otsa. Kotkas võttis maakaardi (seda näed pildil) ja märkis sinna kohad, kuhu keegi võistlejaist oli tunni ajaga jõudnud lennata. Kõige kaugemale oli jõudnud metspart — Põltsamaale. Ainult natuke maad jäi maha metshani. Tema lõpetas lennu Koigil. Pistrik, kägu ja kuld-nokk tulid kolmekesi kolmandaks. Nemad olid Paidesse jõudnud. Tuvi ja pääsuke lendasid vaid Kõueni ning vares vaevalt Koseni.

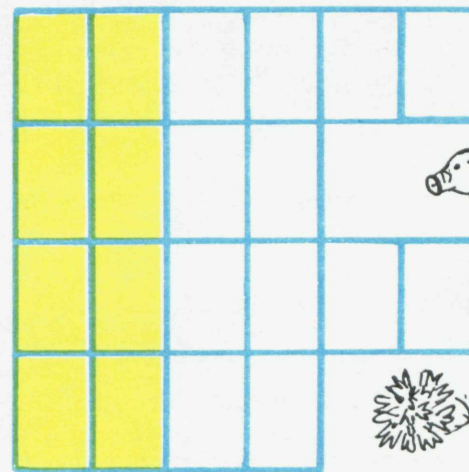
Vahekohtunik kotkas muutis inimeste vanasõna pisut linnupäraseks ja lausus niiviisi: «Kes algul tegid nokaga suure linna, ei teinud pärast tiibadega kärbsesepesagi!»

TIIT RANDLA

LADVAÕUN

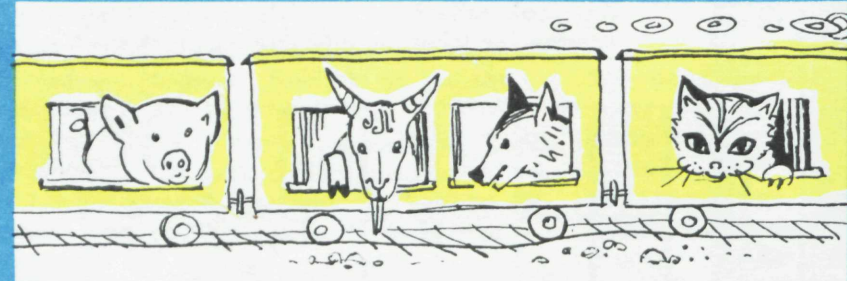
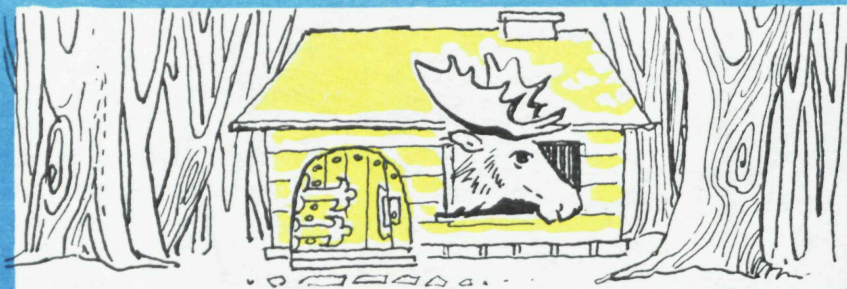
Kes toob selle õuna puu otsast alla! Pidage meeles, üle minna ei tohi ühestki oksakesest!

KES SEE KÖNNIB
KÕRTA MÕÖDA!

Kirjuta nõutud nimed ruutudesse. Õige lahenduse korral saad sõnade kahte esimest tähte ülalt alla lugedes «linnumagusa» mu-retseja.

ARVA ARVA! ARVA ARVA! ARVA ARVA!

NELI LAULU

Nendele piltidele on peidetud neli toredat lastelaulu. Mis laulud need on!

KUNKS- MOOR

AINO PERVIK

[Algus «Tähekeses» nr. 6.]

Varsti hakkas saar paistma. Pall kihutas kange hooga aina edasi, kinni pidada polnud üldse enam võimalik.

«Vaene Kunksmoorikel!» kiljus Kunksmoor. «Kas kodu jääbki sul nägemata!»

Ta hakkas sikutama ja rebima iga-suguseid nõorikesi, millega õhupalli juhtida sai. Need olid aga ammu tuule käes sassi läinud. Pall oli täiesti maru vallas. Torm kandis seda juba saarelt üle lahtisele ulgumerele.

Viimases hädas lõi Kunksmoor küüned õhupalli sisse ja hakkas seda lõhki rebima. Pall plaksatas paugupealt puruks ja Kunksmoor sadas kõige oma kottidega kápuli kivide vahele meha. Kunksmoor alla, kotid talle otsa ja palli-

räbalad veel kõige peale. Tera-vad kivid rüüstasid moori hirmsasti ära, nii et ta eslotsa natuke aega lausa oimetu oli.

Kui oid tagasi tuli, katsus moor kõigepealt oma luud-kondid jälle. Kõik oli terve.

«See oli küll alles õnnelik maandumine,» rõõmustas moor ja kukkus oma kodinaid kokku korjama. Pikkamisi hakkas valgeks minema ja varsti pääsesid Kunksmoori silmad paremini seletama. Torm möllas endise jõuga edasi. Pahnal paiskusid lained vastu rannakive. Vees merikõntsa seas pöörles laudu ja pilpaid ja mitmesugust puruks pektud laevakraami. «Laev karil,» ütles Kunksmoor seda silmitsedes. «Ongi käes. Ma teadsin, et see nii tuleb.»

Kunksmoor astus mässavasse vette ja hakkas kivide vahel üles-alla ulpsiva risu-rägu seas ringi kahlama. Ta otsis midagi. Aegajalt virutas laine ta hirmsa jõuga vastu mõnd teravat rahn, kuid Kunksmoor ei teinud sellest välja. Tal oli muud mõttes.

Siis äkitselt sööstis pilveräbalate vahelt alla kajakas ja lõi karjudes küüned Kunksmoorile õlga.

«Noh,» ütles Kunksmoor talle hel-

dinult. «Miks nii ägedalt, mu kallist!»

Tiibadega vehkides seadis kajakas end Kunksmoori õlale istuma.

Kunksmoor silistas ta sulgi.

«Mul hakkas su pärast juba mure,» ütles ta. «Kus sa siis oled olnud!»

Kajakas kiljus vastuseks. Kunksmoor asus edasi rühkima, kajakas õlal. Ta sumas ikka kaugemale avamere poole. Vesi ulatus talle juba rinnuni ja lained käisid alatihti üle pea. Moori sassis juuksed läksid kõntsa ja mererohtu täis. Aga ikka ei näinud Kunksmoor seda, mida otsis.

«Noh,» pomises ta, «siin peaks ta küll juba olema.»

Vesi läks üha sügavamaks. Kunksmoor hakkas ujuma. Kajakas tõusis õhku ja lendas madalal moori pea kohal kaasa.

«Otsi, mu kallist!» ütles talle Kunksmoor. Kuid kajakas ainult karjus ja peksles tiibadega, et tormi-liilides tasakaalu säilitada.

Eemal oli kivide vahel koht, kus lained erilise jõuga mässasid ja mürisesid, nii et vesi tuiskas ümberringi. Kunksmoor võttis suu-

na sinnapoole. Vaevaga hakkas ta ronima ühele libedale kivile. Mitu korda tõmbasid lained moori vette tagasi, ent lõpuks sai ta siiski üles ja tõusis isegi püsti. Tuul peksis ta märga seelikusaba plaginal ümber sääрте ja vahused pritsmed löid vastu silmi. Kunksmoor tõstis käed silmadele kaitseks ja vaatas ringi. Ja siis nägi ta vees välgatamas sinist riiet, kuldressid peal. Välkkiirelt kargas Kunksmoor uuesti vette ja sirutas oma pikad luised käed välja, et riidest haarata.

«Tule, tule, kullake!» ütles ta ja tõmbas.

See oli päevitunud näoga meremees, seesama, keda Kunksmoor just otsiski. Kunksmoor haaras ta juukseidpidi pihku ja hakkas tagasi kalda poole ujuma. Kallas oli kaugeks jäänud ja Kunksmoor oli tormiga võideldes ära väsinud. Tee edenes õige aeglaselt. Kajakas lendas nendega kaasa, kord tõustes, kord uuesti madalamale laskudes. Lõpuks jõudsid nad kalda ligi ja Kunksmoor vedas meremehe rannaliivale. Pooledli lohistades tiris ja tassis ta meremehe oma majja ja tegi kiiresti tule koldesse.

(Järgneb.)

TEEME LAHTI POSTI- PAUNA!

OLIN SUVEL MAAL

Nõnda kirjutavad Tallinna 7. Keskkooli II b klassi õpilased. Mida nad seal tegid, sellest võitegi nüüd lugeda.

Sain maal vanaisa juures palju jalgrattaga sõita. Margus joonistas sõiduload. Siis võis sadulasse istuda. Kes liikluseeskirjadest kinni ei pidanud, sellele tehti talongi auk ning ta pidi rattasõidust loobuma.

RENE SERG

Maal vanaema juures on palju loomi. Kõige rohkem meeldis mulle küülikupuuride juures õiendada. Väikeste jänestega võis isegi mängida. Võtsin nad puurist välja. Kus siis läks hulumiseks lahti! Aitasin vanaemal ka kanamune korjata. Sain isegi hobuse seljas ratsutada. Küll see oli vahva!

TIINA INTELMANN

8-aastase KATI ZIUKMANNI rebimistöõ «Kirjak».

8-aastase TAMBET SEERO
guaššjoonistus «Vasikad».

Mina käisin vanaema juures karjas. Minu hoole all oli palju lehmi ja lambaid. Maja lähedal vulas väike oja. Seal ma pesin oma nukke ja ujutasin laevu.

HEIDI VILU

Ükskord maal olles mõtlesin matkale minna. Otsustasin kasetuka juures ära käia. Kasetukani oli umbes üks kilomeeter. Kui kohale jõudsin, laotasin teki kaskede alla maha. Võtsin võileivad ja mahlapudeli välja ning hakkasin sööma. Pärast pikutasin veidi. Siis hakkasin koju tagasi tulema. Aga mulle juhtus kuri koer vastu. Seepärast pidin viljapõlule põikama.

TIIA SAAR

PATSITANTS

OH SINA VÄIKE KAVALPEA!
TUJU ON SUL IKKA HEA.
HÕISSAA, TRALLALLAA!
LÄHME PATSI TANTSIMA!

OOTA MIND VEEL VEIDIKE!
MUL SELGA PANNA KLEIDIKE.
HÕISSAA, TRALLALLAA!
LÄHME PATSI TANTSIMA!

OOTA MIND VEEL VÄHEKE!
MUL PÄHE PANNA TÄHEKE!
HÕISSAA, TRALLALLAA!
LÄHME PATSI TANTSIMA!

KULDSED TÄHED KÕIGIL PEAS.
MINAGI SEAL TEISTE SEAS.
HÕISSAA, TRALLALLAA!
LÄHME PATSI TANTSIMA!

ILONA TOMINGA,
Tallinna 20. Keskkooli II c klassi õpilane

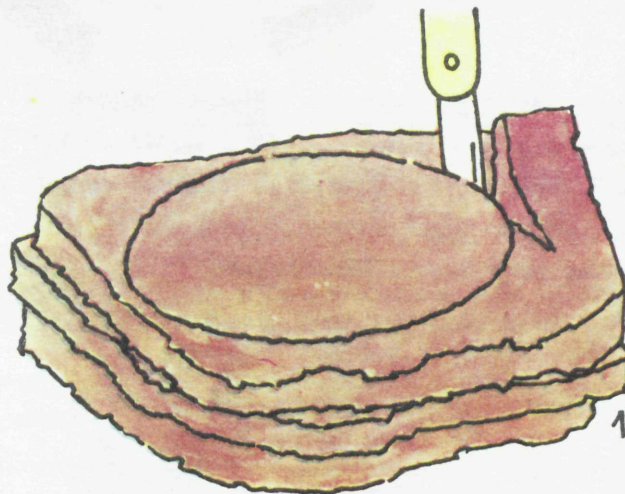
«TÄHEKESE» JOONISTUS- VÕISTLUS ON LÖPPENUD, VÕITJAD SELGUNUD

Eelkooliealiste rühmas saavad oma foredate piltide eest auhinnad 5-aastased KAREN SESILOO Sillamäelt, ALLAN JAAKUS Sihvalt, 6-aastased PIRET PORMEISTER Valgast, SVEN NIRK, HÄILI METSTAK ja PRIIT HALBERG Tallinnast, ELENA VAHING, KRISTA HINSBERG, EVELI REINER, ANNELI REINER ja MADIS RÄÄK Järvakandist, PAAVO PEDMANSON Põltsamaalt ning 7-aastased ILONA TEDER Tallinnast ja NATAŠA MATINA Kabalast.

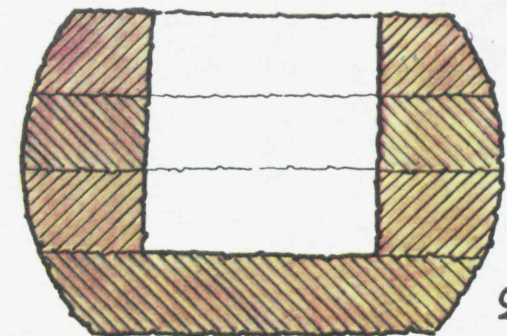
I—II klassi õpilaste seast olid tublimad TAMBET SEERO Pärnu 4. Keskkoolist, EBE MÜLS, AVE TUHKUR ja ANNELA RANNAMETS Põltsamaa Keskkoolist, VILGE PARILA, PRIIDU REGI, ANNE MUINASTE ja EVE NEMLICHER Tallinna 46. Keskkoolist, KAIA MAIDE Tallinna 20. Keskkoolist, INGE TAATS Tallinna 34. 8-kl. Koolist, ENDEL PAJUVA, PILLE ALAK, MARIZA VILJAK ja KERSTI LEINSAAR Pärnu 9. 8-kl. Koolist, KATI ZIUKMANN, ANDRES KÄGU, ÜLLE TEIGAR ja HILJA MUSTIMETS Mikitamäe 8-kl. Koolist.

III—IV klassi õpilastest funnistati auhinnaväärilisteks KARL ÖUNPUU ja MEELI KALDAM Orissaare Eriinternaatkoolist, UNO VALGRE Valga Tarbijate Kooperatiivi kunstiringist, PILLE REINSALU, ANU PARVUTS ja ANNE ROOS A. Kesleri nim. Kohtla-Järve Keskkoolist, JUTA MERISTE ja AARE ORMUS Tallinna 7. Keskkoolist, REGINA SARAPOVA Tallinna 52. 8-kl. Koolist, MARET LARKA Tallinna 34. 8-kl. Koolist, MARGE LIIDEMAA ja AVE YESKER Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist ning MEELIS PÄRNAT Pärnu 9. 8-kl. Koolist.

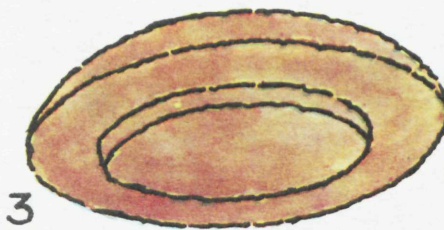
Palju õnne võidumeestele!
Täheke

1

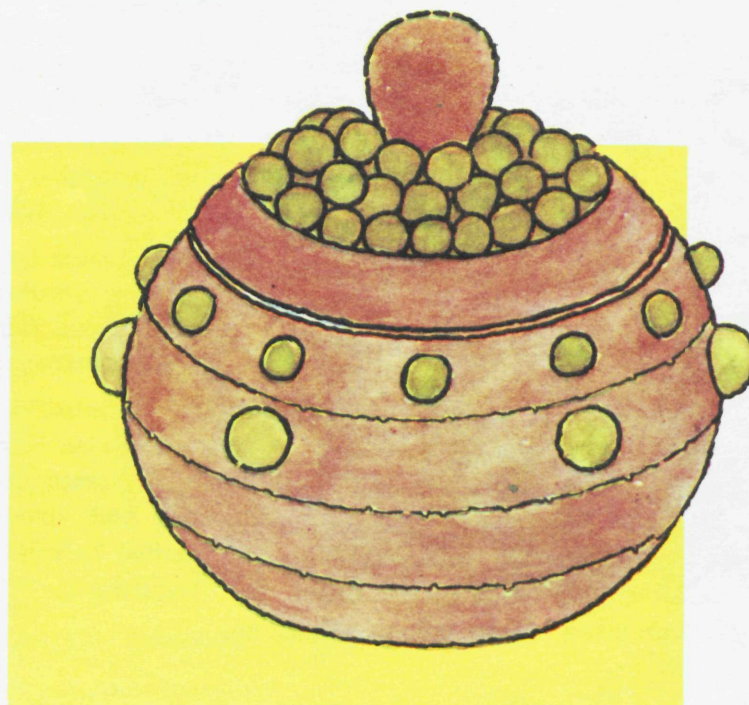
2

3

4

MÄNNI- KOOREST KARP

Liimi siledaks voolitud männikoorefükid üksteise peale (joon. 1). Kui liim on kuivanud, löika välja karbi sisu (joon. 2). Seejärel vooli karbi väliskuju ja liimi karbile põhi alla. Kaas valmista, nagu näidatud joonisel 3 ja 4. Kaanele kinnita männikoorest nupp. Kaane ja nupu sisse tee enne väike auk, siis pista liimiga määratud väike tikutükk aukudesse (joon. 4). Nii jääb nupp tugevamini kaanele. Kaane süvendatud osale liimi kaunistuseks kuivatatud herned, karbi külgedele väikesesse süvenditesse liimi samuti kaunistuseks herned või tammeförutükid. Karbi võid teha ka kandilise. Läheb töö liiga raskeks, kutsu keegi endale appi. Küll siis hakkama saad!

Joonistanud LEILI PURGA

Poola lasteorganisatsiooni liikmeid nimetatakse hartseriteks — vahvateks võitlejateks. Nende hulgast kõige nooremad poisid ja tüdrukud on suhhid. Nad on uljad, vaprad, julged. Seda poola-keelne sõna «zuch» tähendabki.

JANINA

Suvel korraldas ühe kooli hartserite malev oma suhhidele laagri. «Mis me laagris teeme!» küsisid hartserid. Üks suhhidest ütles: «Altame vilja koristada.» Teine: «Käime matkamas.» Kolmas: «Mängime, laulame, võistleme.» Neljas: «Õpime hartserite tarkusi.» Kõigil oli laagriplaani koostamiseks toredaid ettepanekuid. Ainult Janinal ei olnud midagi ütelda.

... Varahommikul marsiti linnast välja. Poistel olid seljas rohelsed pluusid ja tüdrukutel hallid kleidid. Kaelas kanti punase-valget rätikut, rinnal vöödilit vilenööri ja vööil läikiva pandlaga vöörihma. Esimeste külamajade juures põigati maanteelt jalgrajale. See viis kollaste küpsete viljapõldude vahelt metsatuka poole.

Varsti oli metsalagendik täis kilkeid ja signat-saginat. Pandi üles telgid. Käbedasti kaevati lõkkease ja tassiti kohale oksaraage. Läheduses vulises allikas. Janina läks allikast supikeetmiseks vett tooma. Ta komistas puujuurele ja ajas ämbritäie vett oma jalgadele. Nüüd pidi ta kingi ja sokke kuivatama. Kui hakati suppi sööma, tuli välja, et Janina oli lusika koju unustanud. Janina pidi külapoest endale lusika ostma. Öhtul, kui puudealune juba hämardus, algas luuremäng. Pärast mängu selgus, et

üks suhhidest on metsa eksinud. Kes! Muldugi Janina! Hiljem istuti leegitseva lõkke ümber. Hartserid õpetasid suhhidele uut laagrilaulu. Miks Janina ei laula! Ta ei pea ju viisi!

Kord hommikul mindi külarahvale appi vilja koristama. Suhhid hakkasid omavahel võistlema: võitjaks tuleb see, kes kõige rohkem viljavihke seob. Janina sidus. Janina tuli võitjaks.

Ühel päeval õppisid suhhid esimese astme hartserite tarkusi. Pärast korraldasid võistluse. Janina õmbles nõobi riidetüki külge teistest kiiremini. Janina süütas lõkke teistest rutemini. Kõike, mida nõuti esimese astme sooritamiseks, tegi Janina teistest nobedamini.

Kooli hartserite maleva huvialaks on tule-tõrjeasjandus. Seepärast paluti tule-tõrjujad laagrisse külla. Siis peeti tule-tõrjujate oskustes võistlus ja tulekaitseteadmistest viktoriin. Hartserid võistlesid nagu päris tule-tõrjujad. Kõik suhhid võtsid osa viktoriinist. Kes tuli viktoriini võitjaks! Janina! Ta vastas kõigile küsimustele õigesti ja sai auhinnaks ehtsa tule-tõrjujakiivri.

EINO TALI

GEORG SEPP

Kasulaps

Kes see oli, kelle isa ühel vihmasel suveõhtul koju tõi? Väike pruun kompsuke, millest ainult neli pikka jalga välja ulatusid.

«Tulge, poisid, võtke oma kasulaps vastu!»

Vello ja Valdur võtsid veoauto kabiinist poolsurnud loomakese ning viisid ta ettevaatlikult tuppa.

«Isa, kas see on kitsetall?» küsis Vello.

«Jah. Ma leidsin ta metsateelt. Nähtavasti on ta kaotanud oma ema.»

Köögi nurka pandi kast ja sellesse heinad. See kast saigi haige metskitsepoja esimeseks asemeks.

Kitsetall võis olla umbes nädalane, ta oli nälginud ja külmetanud. Kõige halvem oli see, et ta ei osanud või ei tahtnud lutist piima juua. Õige mitu päeva tuli teda poolvägisi toita, kuni ta hakkas harjuma oma kasuvanemate ja lüpsisooja lehmapiimaga. Paar nädalat vaakus tallele elu ja surma vahel, ja isegi öösel käisid poisid teda vaatamas ning soojalt kinni katmas.

Varsti teadis terve Saverna kool, et Vellol ja Valduril on kodus metskitsetall.

«Kas me võime teda vaatama tulla?» küsisid koolikaaslased. «Muidugi võite,» vastasid vennad.

Ja nüüd oli Vigla peres sageli uudistajaid, kes tulid küll üksi, küll mitmekesi.

Pikkamisi siiski kitsetall paranes ja kosus. Köögist viidi ta lauta, ja siin sai tema kõige paremaks sõbraks kass. Koos lakuti kausist piima, öösel magati külge vastas. Palju rõõmu tundsid poisid siis, kui kitseke esimest korda laudast välja tuli ja õuel ringi jalutas. Pererahvast ta ei kartnud — laskis ennast silitada —, võõrastest aga hoidis eemale. Siis kui õuevärav lahti unustati, oli ta kohe värvast väljas, kuid väga kaugele esialgu ei läinud.

Nüüd on kitsetallest juba suur kits saanud. Õueväravat tema pärast enam kinni ei hoita — kui tahab, mingu pealegi metsa, küllap ta pärast koju tuleb. Juhtub sedagi, et kits on paar päeva kodunt ära, siis aga tuleb ikka tagasi. Ja

kui kedagi väljas ei juhtu olema, kraabib ja häälitseb majaukse taga, et, näete, siin ma nüüd jälle olen.

Kui ta teile metsas vastu peaks juhtuma, tunnete ta kindlasti ära: tal on kaela ümber lai punane pael. See on hoiatuseks jahimeestele: seda kitse ärge laske, sest see on Vello ja Valduri kasulaps.

Aga võib-olla kohtate seda kitsekest kunagi Aakre looduskaitsealal, sest just sinna kavatsevad poisid oma kitse viia. Muidugi, ega see lahkumine päris kerge ole, aga kodus vangistuses pidada loomakest ei tohi, ja pooleldi kodustatud kitsele pole õigeks eluasemeks ka suur mets.

Ahjaa, varsti saab see kitseke aastaseks. Tema täpset sünnipäeva ei tea keegi, aga kui Vello ja Valduri isa ta leidis, oli ta umbes nädalane. Ja see vihmane suveõhtu, kui kitseke kangestunult metsateel lamas, oli möödunud aasta 20. august.

Illustreerinud IIVI SAMPU

ELKNÕ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 7 — 1972. XIII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Rätgna, L. Reimann, Peatoimetaja kt O. Saar, kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehnikaline toimetaja V. Hatt, vanemkorrektor E. Orgmeis.

Laduda antud 3. V 1972. Trükkida antud 26. VII 1972. Trükiarv 64 000. Paber 90x60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,88. MB-07036. Tellimise nr. 1224. EKP Keskkomitee Kirjastuse Trükikoda, Tallinn 200 007, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel LILIAN HÄRMI joonistus «Isaga kahekesi kiigel».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союзной пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин-200 007. Пярну маantee 67-a. Адрес редакции: ЭССР, Таллин-200 101, Бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 1224. Тираж 64 000.

MEMMED JA NOORIKUD,
POISID JA TÜDRUKUD,
OSTKE KUNINGLIKKE ÖUNU!

1

SEDA KUULIS
KA KUNINGAS...

TOO MULLE ÖHKKERGEID
KÖRVITSASUURUSI KUNING-
LIKKE ÖUNU! KÄHKU!

LIKKE ÖUNU!

2

KUNINGA NIMEL! POISS,
ANNA KUNINGALE ÖHK-
KERGEID KÖRVITSA-
SUURUSI ÖUNU! KÄHKU!

3

PABULAKAUPMEES!
KUNINGLIK TELLIMUS
OLGU LÖUNAKS TÄIDETUD!

4

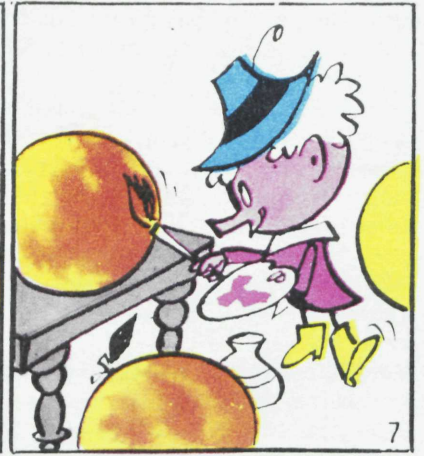

ÄRA KURVASTA,
KAROLIINE,
KUNINGAS SAAB
OMA ÖUNAD...

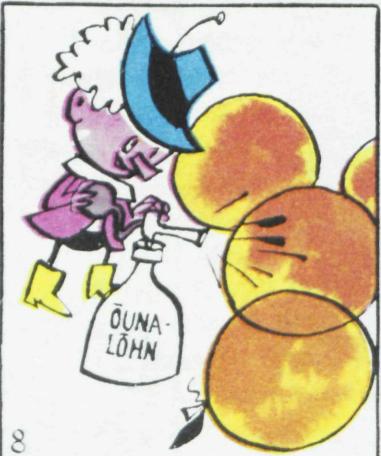
5

6

7

8

KUI SUURED!
MILLINE
AROOM!

9

NEED ON TÕESTI
KUNINGA-
VÄÄRILISED
ÖUNAD!

10